ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 2.12.2010
COM(2010) 698 окончателен

ДОКЛАД ОТ КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И ДО СЪВЕТА

относно освобождаването от забраната за използване на кадмий в преносимите батерии и акумулатори, предназначени за употреба в електрическите инструменти без захранващ шнур

по силата на член 4, параграф 4 от Директива 2006/66/ЕО от 6 септември 2006 г. относно батерии и акумулатори и отпадъци от батерии и акумулатори, и за отмяна на Директива 91/157/ЕИО

ВЪВЕДЕНИЕ

Директивата за батериите (Директива 2006/66/ЕО[1]) е насочена към подобряване на екологичните показатели на батериите и акумулаторите и на действията на всички оператори, участващи в техния жизнен цикъл. Тя определя конкретни правила за пускане на батерии и акумулатори на пазара и за събиране, обработване, рециклиране и обезвреждане на отпадъците от батерии и акумулатори. По-специално, тя забранява пускане на пазара на батерии и акумулатори, съдържащи живак и кадмий.

Тази забрана прилага гореопределените прагове и е предмет на редица изключения. Едно конкретно освобождаване, предвидено в член 4, параграф 3, буква в) от директивата, се отнася за използването на кадмий в преносими батерии и акумулатори, предназначени за използване в електрически инструменти без захранващ шнур. Това освобождаване се разглежда в този доклад. Примери за електрически инструменти без захранващ шнур са инструментите, които потребители и професионалисти използват за струговане, фрезоване, шлайфане, пилене, рязане с ножовка, ножици и нож, пробиване, правене на отвори, перфориране, пробиване на отвори, щанцоване, чукане, нитоване, завиване, лакиране и друга подобна обработка на дърво, метал и други материали, както и за косене, подрязване и извършване на други дейности, свързани с градинарството.

В член 4, параграф 4 от директивата с поставя изискване Комисията да преразгледа освобождаването, предоставено с член 4, параграф 3, буква в) и да представи доклад пред Европейския парламент и Съвета до 26 септември 2010 година. Докладът трябва да бъде придружен от съответни предложения с цел забраняване на кадмия в батериите и акумулаторите, ако това е целесъобразно. В този доклад терминът „батерии“ се използва в смисъл както на преносими батерии, така и на преносими акумулатори.

ИНФОРМАЦИЯ, СЪБРАНА ЗА ОЦЕНКА НА ОСВОБОЖДАВАНЕТО

В рамките на подготовката за потенциални предложения за законодателство относно освобождаването, Комисията събра доказателства за предимствата и недостатъците на възможните варианти на политика, включително техните икономически, социални и екологични въздействия в съответствие със своите насоки за оценка на въздействието[2].

През 2003 г. Комисията публикува „Оценка на въздействието за избраните варианти на политика за Директивата за батериите“[3], направена от Службата за биологично разузнаване, за да се подготви преразглеждането на старата Директива за батериите (Директива 91/157/ЕИО, впоследствие отменена с Директива 2006/66/ЕО). Експертите заявиха, че в случай на преносими никело-кадмиеви (NiCd) батерии и свързаните с тях рискове, данните от изчисляването на рисковите фактори не са изключили целесъобразността на забрана за употребата на кадмий. По време на доклада обаче не изглеждаше да има на разположение рентабилни заместители на преносимите никело-кадмиеви батерии в електрическите инструменти без захранващ шнур. Събирането и

---

[1] ОВ L 266, 26.9.2006 г., стр. 1. Директива, последно изменена с Директива 2008/103/ЕО (ОВ L 327, 5.12.2008, стр. 7—8).

[2] Виж http://ec.europa.eu/governance/impact/commission_guidelines/docs/iag_2009_en.pdf.

[3] Виж http://ec.europa.eu/environment/waste/batteries/pdf/eia_batteries_final.pdf.

рециклирането на никело-кадмиеви (NiCd) батерии, заедно с прилагането на съществуващите разпоредби за инсталациите за изгаряне и съоръженията за депониране, бяха описани като други важни фактори за намаляване на местните рискове.

Откакто беше приета директивата през 2006 г., постъпи нова информация, по-пълна от наличната тогава, по-специално от Доклад за оценка на риска (ДОР, 2008 г.) на Европейския съюз, от проучване, озаглавено „Кадмият в батериите за електрически инструменти“, публикувано от шведската агенция за опазване на околната среда (2009 г.), и специално проучване, поръчано от Комисията през 2009 г., за да бъде синтезирана и оценена наличната информация.

През 2008 г. Комисията публикува Доклад за оценка на риска (ДОР)[4] относно рисковете за човешкото здраве и околната среда от вещества, съдържащи кадмий (т.е. метален кадмий и кадмиев окис). В Доклада за оценка на риска беше констатирано, че в Европейския съюз кадмий се използва главно в производството на никело-кадмиеви (NiCd) батерии. Оценката на риска показа необходимост от допълнителни специфични мерки за ограничаване на рисковете от въздействието на кадмия върху работниците и околната среда. Докладът за оценка на риска обаче, както и съответната стратегия на ЕС за намаляване на риска от кадмий, приети от Комисията през 2008 г.[5], не посочиха необходимост от по-нататъшни мерки за справяне с потенциалните рискове, свързани с пускането на пазара, манипулирането, рециклирането и обезвреждането на никело-кадмиеви (NiCd) батерии.

През 2009 г. шведската агенция за защита на околната среда публикува доклад „Кадмият в електрическите батерии — евентуална забрана и последиците от нея“[6]. В доклада се посочваше, че е възможна замяна на никело-кадмиевите батерии в електрическите инструменти. В частност се споменаваше за алтернативната технология на литиево-йонните батерии, получила бурно развитие през последните няколко години. Всяка една от различните видове батерийни технологии има своите предимства и недостатъци. Днес литиево-йонните и никело-маталнохидридните батерийни технологии са напълно конкурентоспособни алтернативи на никело-кадмиевите, както по отношение на цената, така и на резултатността.

През 2009 г. Комисията поръча синтетично проучване, което да я подпомогне в преразглеждането на освобождаването. През март 2010 г. проучването беше публикувано на уебсайта на Генерална дирекция „Околна среда“[7]. Целта беше да се оценят наличните данни и информация, както и да се установи и посрещне остатъчната необходимост от преразглеждане на освобождаването. Наличната информация показа, че днес би било технически възможно да се заменят никело-кадмиевите батерии със съществуващите литиево-йонни и никело-маталнохидридни батерийни технологии,

---

4 Вж. доклада за оценка на риска на ЕС относно металния кадмий и кадмиевия окис на следния адрес: http://ecb.jrc.ec.europa.eu/DOCUMENTS/Existing-Chemicals/RISK_ASSESSMENT/REPORT/cdmetalreport303.pdf.

5 Виж съобщението на Комисията относно резултатите от оценката на риска и стратегиите за намаляване на риска от веществата метален кадмий и кадмиев окис: http://ecb.jrc.ec.europa.eu/DOCUMENTS/Existing-Chemicals/RISK_ASSESSMENT/OJ_RECOMMENDATION/ojrec7440439.pdf.

6 Вж. http://www.naturvardsverket.se/Documents/publikationer/978-91-620-5901-9.pdf.

7 Проучването ESWI (2010) е достъпно на адрес: http://ec.europa.eu/environment/waste/batteries/pdf/cadmium_report.pdf.

като за приложенията, при които температурата пада под 0°C, съществуват известни ограничения.

Изпълнителите се опитаха да изчислят социално-икономическото въздействие на евентуална забрана за електрическите уреди без захранващ шнур, но при оценяването на здравните и екологичните ползи се натъкнаха на големи трудности. Ако се вземат предвид само добре обоснованите годишни разходи и ползи, те се оценяват като до голяма степен равни. Наличната информация прави откроряването на евентуалните здравни и екологични ползи изключително несигурно. Сравнителна оценка на жизнения цикъл на трите основни батерийни технологии все още не е проведена, но е необходима за провеждането на задълбочен анализ на разходите и ползите с оглед преразглеждане на освобождаването.

ДОПИТВАНЕ ДО ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ ОТ КОМИСИЯТА

Въз основа на публикуваното синтетично проучване от 10 март до 10 май 2010 г. Комисията организира обществено допитване онлайн. Заинтересованите страни бяха приканени да изразят становището си по екологичното и социално-икономическото въздействие от евентуална бъдеща забрана за използване на кадмий в преносимите батерии и акумулатори, предназначени за употреба в електрическите инструменти без захранващ шнур, както и да направят допълнителни коментари и да предоставят технически и научни материали във връзка с освобождаването от нея.

Някои заинтересовани страни се произнесоха в подкрепа на оттегляне на освобождаването за използването на никело-кадмиеви батерии в електрическите инструменти без захранващ шнур, тъй като според тях икономическите разходи са минимални, а екологичната полза — съществена в дългосрочен план. Други се противопоставиха на освобождаването и подчертаха, че данните за екологичното и социално-икономическото въздействие не обосновават оттегляне. В общи линии заинтересованите страни потвърдиха необходимостта от сравнителна оценка на жизнения цикъл на батериите, така че да се предостави твърда основа за анализ на разходите и ползите. На уебсайта на Генерална дирекция „Околна среда“ е публикувано обобщение на бележките на заинтересованите страни[8].

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В член 4, параграф 4 от Директивата от Комисията се изисква да преразгледа предоставеното по силата на член 4, параграф 3, буква в) освобождаване, както и да представи отчет пред Европейския парламент и Съвета в срок до 26 септември 2010 г. Отчетът трябва да бъде придружен от съответните предложения с оглед забраната на кадмия в батерии и акумулатори, ако е целесъобразно.

Проведено през 2003 г. от Комисията проучване заключи, че в онзи момент за освобождаването не би могло да бъде намерено друго решение, което трайно да го замени. Междувременно постъпи нова информация, включително нов доклад за оценка на риска, доклад от шведската агенция за защита на околната среда, както и проучване по поръчка на Комисията, синтезиращо наличната информация. Днес литиево-йонните

[8] Резултати от допитването до заинтересованите страни: http://ec.europa.eu/environment/consultations/batteries_en.htm.

и никело-маталнохидридните батерийни технологии са напълно конкурентоспособни алтернативи на никело-кадмиевите, макар и с някои предимства и недостатъци. Докато оттеглянето на освобождаването би могло да има значителни екологични и здравни благоприятни последствия, оценката им е с висока степен на неопределеност. Понастоящем не може да се докаже, че ползите от оттеглянето на освобождаването биха недвусмислено надхвърлили разходите.

Проведените проучвания и обсъжданията със заинтересованите страни страдат от липса на сериозни сравнителни данни за въздействието на типовете батерии за електрическите инструменти без захранващ шнур. Единствено сравнителна оценка на жизнения цикъл на трите основни технологии би могла да разсее съществуващата неопределеност и да бъде основа за задълбочена оценка на въздействието върху освобождаването.

Комисията заключава, че на този етап не е целесъобразно да представя предложения за оттегляне на освобождаването от забраната за използване на кадмий в батериите и акумулаторите, предназначени за електрическите инструменти без захранващ шнур. Всяко предложение за нормотворчество в тази област, основано на оценка на въздействието в съответствие с политиката на Комисията, би изисквало съпоставима научно-техническа информация за разходите и ползите от кадмия и неговите заместители в преносимите батерии и акумулатори, предназначени за електрическите инструменти без захранващ шнур. Следователно Комисията ще поръча сравнителен анализ на жизнения цикъл, който да предостави тази информация, без да се ограничава от данните в съществуващата научна литература и като включи партньорска проверка, както изискват научните качествени стандарти. Въз основа на тази информация и в съответствие с член 4, параграф 4 от Директивата за батериите (Директива 2006/66/ЕО), Комисията, ако е целесъобразно, ще изготви законодателни предложения с оглед забрана на използването на кадмий в батериите и акумулаторите, предназначени за електрическите инструменти без захранващ шнур, чрез оттегляне на съществуващото освобождаване.